

400 jaar Jean de La Fontaine

HANS RIJNS

Op 8 juli 2021 was het 400 jaar geleden dat Jean de La Fontaine (1621-1695) werd geboren in Château-Thierry, een plaats aan de Marne in Picardië (Noord-Frankrijk). Zijn vader, Charles de La Fontaine (1594-1658), was adviseur van koning Lodewijk XIV en 'maître des eaux et forêts' (houtvester, een hoge functie in het zeventiende-eeuwse Frankrijk) van het hertogdom Château-Thierry. Zijn moeder, Françoise Pidoux (1582-1644) was de dochter van een schout.¹

Aan dit heugelijke feit werd in Nederland weinig aandacht besteed, getuige de boekenbijlagen in *de Volkskrant*, *NRC* en *Trouw* die ik wekelijks doorspit op zoek naar interessante boeken en boekbesprekingen. Om te achterhalen in hoeverre hier aandacht aan werd besteed in Nederland, Vlaanderen en Frankrijk grasduinde ik op internet naar informatie over de viering van zijn vierhonderdste geboortedag. Ik zocht met de trefwoorden 'La Fontaine 400 jaar geleden geboren' en '400^e anniversaire de la naissance de Jean de La Fontaine' in de hoop iets te vinden.

In Nederland schreef de 'Alliance Française Twente' (AF Twente) in het voorjaar van 2021 een fabelwedstrijd uit, omdat het vierhonderd jaar geleden is dat Jean de La Fontaine werd geboren. In heel Twente hebben mensen fabels geschreven in het Frans én in het Nederlands. Er was ook een scholierenwedstrijd en daarvoor hadden de leerkrachten hun leerlingen uit VWO 4 van het Bataafs Lyceum in Hengelo warm gemaakt. Veel scholieren deden vrijwillig mee en met trots kon de schoolleiding van het Lyceum melden dat de AF Twente de twee fabels van twee van hun scholieren met een prijs had bekroond.²

Afb. 1.

Afb. 2.

museum, besteedde ruime aandacht aan zijn geboortedatum. Er werd een app ontwikkeld met visuele presentaties en luisterteksten over zijn persoonlijkheid en werken. Verder kondigde het museum meer dan 230 evenementen aan, variërend van tentoonstellingen, live shows, artistieke creaties, animaties, wedstrijden in het maken van fabels en illustraties van bestaande en nieuwe fabels etc.⁹ Of deze aangekondigde evenementen allemaal ook daadwerkelijk plaatsvonden, werd mij niet duidelijk. Ook in Frankrijk had men te kampen met beperkingen vanwege het coronavirus.

Er zijn in 2021 en enkele jaren daarvoor een aantal publicaties over de fabelauteur verschenen. In de prestigieuze collectie van La Pléiade verscheen op 15 april 2021 de uitgave *La Fontaine Fables* van Jean-Pierre Collinet, met een voorwoord van Yves Le Pestipon en illustraties van Grandville (1248 pagina's). Een ander prestigieuze editie, uitgegeven door Diane de Selliers was: *Jean de La Fontaine. Coffret collector 400e anniversaire de la naissance de La Fontaine*, die de twee gebonden delen van *Les Fables* (met tekeningen van Jean-Baptiste Oudry) en de *Contes* (met tekeningen van Fragonard) samenbrengt. Een meer voor het algemene publiek bestemde editie zonder illustraties uitgeven door de uitgeverij Cours Toujours is *Tout sur La Fontaine (ou presque)* van Martine Pichard. Dit boek verscheen al in 2019. Voor het jonge publiek verscheen *Vive La Fontaine!* van Dominique Brisson en Géraldine Doubeau. Tot slot kwam in 2018 het stripboek *Les Fables de la Fontaine* van Bruno Heitz op de markt. (afb. 3) De uitgave behoort tot de serie

‘Les Classiques en BD’ (‘bande dessinée’) uitgegeven door Casterman. Hierin worden 24 minder bekende fabels als stripverhalen gepresenteerd.¹⁰

Het grasduinen leverde een aardig, zij het niet volledig beeld op van hoe er in Nederland, Vlaanderen en Frankrijk werd stilgestaan bij de geboortedag van La Fontaine. Met name in Frankrijk was daarvoor veel belangstelling, wat natuurlijk te begrijpen is omdat La Fontaine op en top een Fransman was. Het is toch een beetje jammer dat er in Nederland en Vlaanderen weinig aandacht is besteed aan deze voor de fabeltraditie zo belangrijke schrijver.

NOTEN

1 Zie voor de volledige biografie: Hans Rijns, ‘De vos in de fabels van La Fontaine’, in: *Tiecelijn 26. Jaarboek 6 van het Reynaertgenootschap*, (2013), p. 72-101, m.n. p. 72-75.

2 <https://www.bataafslyceum.nl/algemeen/winnaars-fabelwedstrijd/>.

3 Zie o.a. het twaalfde boek, fabel XXVII in: *De Fabelen van La Fontaine, nagevolgd door J.J.L. ten Kate geïllustreerd met platen en vignetten door Gustave Doré*, p. 846-851, Amsterdam 1895, in 1980 opnieuw uitgegeven door ICOB cv, Alphen aan den Rijn.

4 <https://www.kerknet.be/kerknet-redactie/artikel/de-laatsten-zullen-de-eersten-zijn-400-jaar-jean-de-la-fontaine>.

5 <https://klara.be/klara-staat-op-met-de-fabels-van-jean-de-la-fontaine>.

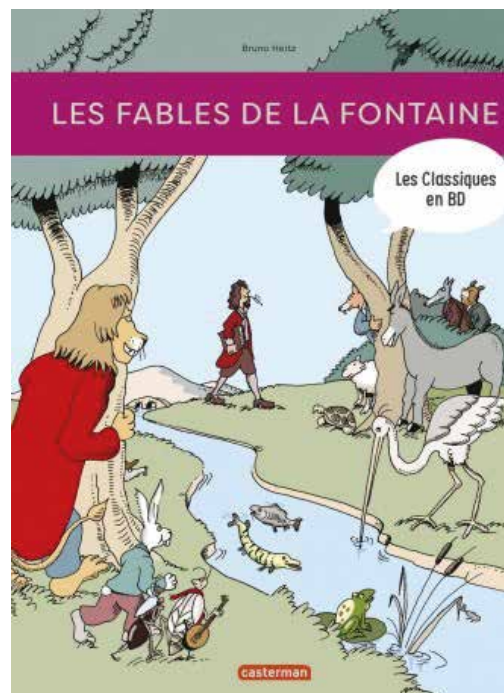
6 Ten Kate 1895 (zie hierboven) en Paul Pelckmans in: *De wereld van La Fontaine. Fabels & Frankrijk in de 17e eeuw*, Antwerpen, 2017.

7 <https://numismag.com/fr/2021/05/09/medaille-et-monnaie-du-400e-anniversaire-de-la-naissance-de-jean-de-la-fontaine-a-chateau-thierry/>.

8 <https://www.lastdodo.com/en/items/8747619-400-years-jean-de-la-fontaine>.

9 https://400ans.museejeandelafontaine.fr/IMG/pdf/programme_400ans_web_compressed.pdf.

10 400e anniversaire de la naissance de Jean de La Fontaine: dix choses à savoir sur le fabuliste (lunion.fr).

Afb. 3.